

Edtest metodstöd för tryckta läromedel

Metodstödet får användas och anpassas fritt utifrån den egna organisationens behov, såväl av företag som skolor och andra myndigheter. Ansvar för hur materialet används, tolkas och implementeras ligger hos respektive organisation. Vid användning får Ifous och Swedish Edtech Industry gärna anges som källa.

Om Edtest

För dig som lärare erbjuder Edtest ett stöd i att utvärdera läromedel och lärverktyg som du är nyfiken på eller redan använder i din undervisning. Om ni är flera lärare som utvärderar samma lärverktyg, ger enhetligheten i frågor i metodstödet en gemensam grund för kollegiala samtal.

Metodstödet är frågebaserat och består dels av generella frågor som alltid är bra att ställa till lärverktyget, dels av områdesspecifika för digitala lärverktyg respektive tryckta läromedel. I stödet finns även reflekterande frågor som kan användas för egen reflektion eller som underlag för gemensam diskussion i lärarlaget.

För mer information om Edtest metodstöd, besök ifous.se/utvecklingsstod/om-edtest

Denna del av metodstödet fokuserar på tryckta läromedel.

Generella frågor.....sid 3

Dessa frågor är alltid bra att ställa sig, oavsett vilket tryckta läromedel du tittar på och hur du tänkt använda det.

Ämnesinnehåll.....sid 6

Dessa frågor fokuserar på att eleverna ska lära sig ett ämnesinnehåll och arbeta självständigt med hjälp av läromedlet.

Uppgifter.....sid 9

Dessa frågor fokuserar på hur uppgifterna i läromedlet är designade och fungerar.

Generella frågor

Dessa frågor är alltid bra att ställa sig, oavsett vilket tryckta läromedel du tittar på och hur du tänkt använda det.

1 Är det tydligt hur läromedlet är uppbyggt, hur det är tänkt att fungera?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Framgår strukturen och funktionen i läromedlet på ett tydligt sätt?
- Presenteras läromedlets syfte och mål på ett enkelt och överskådligt sätt?
- Är det tydligt vilka delar som finns och hur de hänger ihop?
- Finns det instruktioner som visar hur det är tänkt att använda materialet?

2 Finns det en lärarhandledning?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Är handledningen enkel att följa?
- Är den lättillgänglig?
- På vilket sätt är den utformad?
- Finns det bedömningsstöd?
- Ger handledningen förslag på lektionsupplägg, bildspel, annat material som kan hjälpa dig i lektionsplaneringen?

3 Kan läromedlet användas på olika nivåer för att möta elevers varierande behov?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- På vilket sätt stödjer materialet undervisning på flera nivåer – till exempel genom val av uppgifter, tempo, språk eller stödmaterial?

4 Stimulerar läromedlet elevernas motivation?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- På vilka sätt stimulerar läromedlet elevernas motivation och på vilket sätt kan du se, märka, följa det?
- Hur reagerar eleverna när de arbetar med läromedlet – visar de nyfikenhet?
- Vilka typer av aktiviteter eller moment i läromedlet verkar mest motiverande för eleverna?
- Finns det elever eller grupper som verkar mindre motiverade – vad kan det bero på?

5 Stämmer läromedlet väl överens med det centrala innehållet i läroplanen?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- På vilket sätt stödjer läromedlet arbetet med det centrala innehållet i läroplanen och i kursplanen?
- Hur bidrar läromedlet till att konkretisera och fördjupa det centrala innehållet för eleverna?
- Finns det delar av det centrala innehåll som stärks särskilt väl – eller områden som saknas?

6 Speglar läromedlet kunskapskraven?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- På vilket sätt stödjer läromedlet elevernas möjlighet att nå kunskapskraven?
- Vilka delar av kunskapskraven adresseras tydligt i läromedlet – och vilka saknas eller behandlas ytligt?

7 Är progressionen tydlig – från enkelt till komplext?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Är materialet uppbyggt stegvis – från grundläggande till mer avancerade moment, avsnitt, innehåll? Eller utgår materialet från en holistisk syn på ämnet för att sedan dela upp i steg?
- Finns det en tydlig logik eller röd tråd i hur innehåll adresseras i läromedlet?
- Får eleverna tillräckligt med stöd i början för att senare kunna arbeta mer självständigt?
- Är det önskvärt?

8 Upplevs läromedlet modernt/samtida?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- På vilket sätt speglar innehållet dagens samhälle, språkbruk och elevernas vardag?
- Är innehåll, exempel och uttrycksformer aktuella och relevanta för elevernas livsvärld?
- Upplever eleverna att materialet känns engagerande och tidstypiskt, eller föråldrat?

9 Är läromedlet inbjudande för mångfalden av elever (olika bakgrund, familjesituationer, kultur etc)?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- På vilka sätt presenteras innehåll i läromedlet utifrån ett mångfaldsperspektiv?
- Hur representeras personer med funktionsvariationer? Inkluderande, passiva, aktiva, etc.
- Vem/vilka finns med och är representerade i läromedlet i såväl text som bild?

10 Påverkas din roll som lärare när läromedlet används?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Hur påverkas din roll när läromedlet används? Blir du mer aktiv, passiv?
- Vilka för- och nackdelar finns i hur din roll påverkas?

Ämnesinnehåll

Dessa frågor fokuserar på att eleverna ska lära sig ett ämnesinnehåll och arbeta självständigt med hjälp av läromedlet.

1 Finns det ett relevant ämnesinnehåll att ta del av?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Hur rikt och varierat är innehållet i läromedlet?
- Stimulerar det till nyfikenhet att lära/läsa mer eller distraherar det eleverna?

2 Fungerar ämnesinnehållet bra i relation till det som eleverna ska lära sig?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Hur väl stödjer innehållet de mål och förmågor som eleverna ska utveckla?
- Bidrar materialet till att fördjupa elevernas förståelse av centrala begrepp och samband?

3 Är innehållet uppdaterat och aktuellt?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Hur väl speglar innehållet dagens samhälle, forskning och undervisningspraktik?
- Är fakta, exempel och referenser aktuella och relevanta för elevernas lärande?
- Hur ofta uppdateras materialet, och märks det i innehåll och språkbruk?
- Finns det delar som känns föråldrade eller inte längre stämmer med läroplan och kursplaner?

4 Är upplägget av innehållet tydligt?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Är struktur, disposition av texten, kapitelindelning tydlig?
- Finns det ett index, ordlista, ordförklaring, inledning till ett område, sammanfattning av kapitel?
- Undersök hur sidorna och kapitlen är uppbyggda. Finns det grafiska element eller färger som stöttar elevens läsning och var de befinner sig i materialet?

5 Är språket anpassat för årskursen?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Är materialet lättläst i förhållande till elevernas ålder och behov?
- Titta till exempel på meningsbyggnad, meningslängd, val av ord. Är texten uppdelad i hanterbara delar, stycken eller teman?
- Är texten berättande, faktaspäckad, abstrakt?
- Finns det begrepp eller formuleringar som riskerar att bli för svåra eller otydliga för målgruppen?

6 Innehåller läromedlet exempel som stöttar elevernas förståelse?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- På vilket sätt används exempel för att förklara eller tydliggöra innehållet?
- Finns det variation i typer av exempel – visuella, konkreta eller abstrakta?

7 Kombinerar olika uttrycksformer (text & bild) i läromedlet?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Hur kombineras olika uttrycksformer i läromedlet?
- Kompletterar de varandra, är de samstämmiga eller motstridiga?
- Stödjer kombinationen av uttrycksformer elevernas förståelse och lärande?
- Finns det balans mellan text och visuella element, eller tar någon del över?

8 Är balansen mellan text och bild väl avvägd?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Tillför bilden något till texten och vice versa?
- Finns det en stark koherens mellan bild och text?
- Är de motsägelsefulla eller samstämmiga?

9 Är layout tydlig i läromedlet?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Hur fungerar symboler, användningen av färger, indelning av text, bilder etc.?
- Används till exempel färger på ett sätt som hjälper eleven eller dig som lärare att navigera i materialet?

10 Är bilder som används informativa?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- I vilket syfte visas bilder (exempelvis foto, illustrationer)?
- Är det för faktaredovisning – beskrivningar som kan vara svårt att förmedla i skriven text, processer – steg-för-steg eller cirkulära fenomen såsom fotosyntesen?
- Används bildtexter för att ge en förklaring till vad bilden visar?

Uppgifter

Dessa frågor fokuserar på hur uppgifterna i läromedlet är designade och fungerar.

1 Finns det möjligheter för eleverna att träna sina kognitiva förmågor (t.ex. färdighetsträning, minnesträning, analysförmåga) via läromedlet?

Ja

Nej

Delvis

Vet ej

Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- På vilka sätt tränas elevernas kognitiva förmågor?
- Undersök om det är tydligt och om det framgår på vilket sätt kognitionsträning sker och om du kan följa elevernas progression.
- Finns det till exempel repetitionsuppgifter?

2 Är uppgifter som presenteras i materialet tydliga?

Ja

Nej

Delvis

Vet ej

Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Var i materialet förekommer uppgifterna – i början, slutet eller integrerat genom hela området?
- Hur samspelar uppgifterna med texten – kommer de som förberedelse, fördjupning eller repetition?
- Finns det en balans mellan läsning, reflektion och aktivitet i materialets upplägg?

3 Är uppgifterna varierande?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Vilken variation finns mellan olika typer av uppgifter – till exempel muntliga, skriftliga, praktiska, grupparbeten eller digitala?
- Bidrar variationen till att elever med olika styrkor och behov kan träna och visa sina kunskaper?
- Finns det en balans mellan enklare övningar och mer utmanande uppgifter som kräver reflektion eller analys?
- Finns det uppgifter som kräver kollaborativt arbete?

4 Finns det diagnoser eller liknande som hjälper eleverna att hitta sin nivå?

Ja Nej Delvis Vet ej Ej relevant

REFLEKTIONSFRÅGOR

- Erbjuder materialet någon form av självtest, diagnos eller kartläggning för att identifiera elevernas kunskapsnivå?
- Hur väl hjälper dessa moment eleverna att förstå vad de redan kan och vad de behöver utveckla vidare?
- Får du som lärare relevant information för att kunna anpassa undervisningen utifrån resultaten?